

Datum: 28 april 2025	Initialen auteur: MGE	Bereikbaar: 14 0162
Status: Openbaar	Team: Sociaal Team Beleid	

Onderwerp:
Inkoop JeugdzorgPlus 2026

Geraadpleegde teams:

Control (akkoord)

Sociaal Domein Beleid (akkoord)

Bijlagen:

1. Raadsinformatiebrief
2. Convenant JeugdzorgPlus 2024-2030

Behandeling in / door:**Datum:****Aard behandeling:**☐ Raad

Portefeuillehouder

Beenhakker

Geheimhouding op	Titel	Grondslag WOO	Tot wanneer

Datum: 28 april 2025	Openbaar	Zaaknummer: 1070033
Onderwerp: Inkoop JeugdzorgPlus 2026		

Voorstel:

1. Vaststellen van de uitgangspunten voor de toekomstige zorg aan de doelgroep JeugdzorgPlus.
2. De aanbestedingsprocedure 'onderhandeling zonder aankondiging en vrijwillige transparantie' te starten door de gemeente Roosendaal namens onder meer de gemeente Oosterhout voor het sluiten van een contract met Stichting Almata voor de uitvoering van de JeugdzorgPlus en transformatie voor het jaar 2026, met optie tot verlenging met een jaar.
3. Een lumpsum budget vast te stellen van € 8.998.000+ indexatie (OVA/PPC-norm) voor de uitvoering van de bovenregionale opdracht JeugdzorgPlus in 2026. Voor de gemeente Oosterhout betekent dit een bijdrage van € 440.542,08.
4. Op bestuurlijk niveau Stichting Almata te verzoeken om op basis van de regionale uitgangspunten over het toekomstperspectief voor het zorgaanbod aan de 'doelgroep JZ+' een eigen visie op hun rol en positie in de transformatieopgave op de langere termijn te ontwikkelen.
5. De gemeenteraad te informeren met een raadsbrief over de inkoop JeugdzorgPlus 2026 (bijlage 1)

Samenvatting (circa 10 regels)

Gemeenten hebben de landelijke taak gekregen om JeugdzorgPlus af te bouwen en alternatieven te ontwikkelen. Het doel is om jeugdhulp zoveel mogelijk dicht bij het eigen thuis van het kind in te zetten. Als een kind niet thuis kan blijven, moet het verblijf zoveel mogelijk lijken op een reguliere gezinssituatie en tijdelijk zijn. Voor onze jeugdhulpregio West Brabant Oost (WBO) biedt Stichting Almata 24-uurs zorg in een gesloten setting voor kinderen die JeugdzorgPlus nodig hebben. De overeenkomst met Stichting Almata (verder: Almata) eindigt op 31 december 2025. Er is geen mogelijkheid om deze overeenkomst te verlengen. Dit betekent dat de drie jeugdhulpregio's Zeeland, West-Brabant West en West-Brabant Oost per 1 januari 2026 een nieuwe overeenkomst moeten afsluiten. Met dit besluit wordt er akkoord gegeven op het starten van een aanbestedingsprocedure door de gemeente Roosendaal namens onder meer de gemeente Oosterhout om tot deze nieuwe overeenkomst te komen.

Juridisch kader

Almata is de enige jeugdhulpaanbieder met het aanbod JeugdzorgPlus in de genoemde drie regio's. Gemeenten zijn wettelijk verplicht om te kunnen voorzien in JeugdzorgPlus als dat nodig is. Er is geen haalbaar alternatief of substituut die aan dezelfde eisen voldoet en die in dezelfde behoeften vervult als de gewenste en noodzakelijk gevraagde dienstverlening.

Consequenties

De inkoop van JeugdzorgPlus door de regio's voor 2026 en optioneel 2027 kent een geraamde opdrachtwaarde die in ieder geval hoger is dan € 750.000, -- ex BTW. Deze vereist het doorlopen van een Europese aanbestedingsprocedure. Een dergelijke overheidsopdracht blijkt -mede vanwege de transformatie en de daarbij komende effecten- echter lastig in te vullen. De gekozen procedure is de onderhandelingsprocedure zonder aankondiging waarbij gebruik gemaakt wordt van vrijwillige transparantie vooraf (artikel 4.16 Aanbestedingswet 2012) om de risico's van bezwaar op voorhand te overzien en af te handelen.

Bevoegdheid

Gemeente Roosendaal namens Regio WBO

De regio's wensen een gezamenlijke inkoopprocedure. Regio WBO, WBW en Zeeland hebben in het convenant JeugdzorgPlus 2024 afgesproken dat zij een gezamenlijke inkoopprocedure gaan uitvoeren, waarbij Roosendaal zal optreden als contractadres en publicerende aanbestedende dienst (artikel 6 convenant). De vijf gemeenten van regio WBO hebben hiervoor mandaat, volmacht en machtiging verleend aan Roosendaal. Dit mandaat- volmacht en machtigingsbesluit is geldig van 2024-2030 (duur van het convenant).

Het gaat alleen om het uitvoeren van de inkoopprocedure en het optreden als kassier. Het contractmanagement en het ondertekenen van de overeenkomsten vanuit de inkoopprocedure blijven bij Regio WBO, WBW en Zeeland liggen. De gemeente Breda is conform het mandaatbesluit behorende bij de Dvo Regio WBO jeugdhulp 2023 gemandateerd tot de uitvoering van het contractmanagement voor de jeugdhulp (waaronder JeugdzorgPlus) en de ondertekening van de overeenkomsten namens de gemeenten Altena, Breda, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout. De regio's hebben afgesproken dit contractmanagement gezamenlijk vorm te geven.

Aanleiding

Gemeenten hebben een landelijke opdracht gekregen om JeugdzorgPlus¹ af- en om te bouwen. Voor de jaren 2024 en 2025 hebben de jeugdhulpregio's West-Brabant Oost (WBO), West-Brabant West (WBW) en Zeeland gezamenlijk JeugdzorgPlus ingekocht die voldoet aan deze opdracht. Zo is er ingezet op ontwikkelen van hybride plekken, het ontwikkelen van een ambulant team en het voorkomen van een plaatsing in JeugdzorgPlus door het intensiveren van civiel trajectberaden en voorwaardelijke machtigingen. JeugdzorgPlus werd in deze jaren aangeboden door Almata.

Het contract met Almata voor het bieden van JeugdzorgPlus voor de regio's WBW, WBO en Zeeland is voor de jaren 2024-2025 afgesloten, zonder een optie tot verlenging. Om de zorg aan de doelgroep JeugdzorgPlus voort te zetten en om in het jaar 2026 (met eventuele uitloop in 2027) zorgcontinuïteit te kunnen bieden, is een besluit nodig over het starten van een aanbesteding voor een nieuw contract.

Welke data zijn gebruikt en op welke manier wordt de uitvoering gemonitord?

In 2024 is voor enkele Oosterhoutse jeugdigen gesloten jeugdzorg ingezet. De processen die leiden tot deze verzoeken worden zeer zorgvuldig doorlopen en de beschikking voor deze zorg wordt pas dan afgegeven als dit op dat moment de enige gewenste optie is voor de jeugdige. Vanuit onze wettelijke (jeugd)zorgplicht als gemeente dienen we de optie voor jeugdzorgplus te bieden (totdat passende alternatieven beschikbaar zijn) en wordt deze vorm van jeugdzorg opnieuw ingekocht voor 2026. Uitgangspunt is altijd zicht op afschaling en terugkeer naar de zo thuis mogelijke omgeving.

Welke externe belanghebbenden zijn betrokken en hoe is het proces gevoerd?

De gemeenten hebben een regierol in het organiseren van voldoende en passende jeugdhulp. Om de ambitie naar 0 gesloten plaatsingen vorm te kunnen geven is voldoende tijd nodig. Deze complexe opgave vraagt zowel van de jeugdhulpregio's als van de aanbieder zorgvuldige afwegingen in het organiseren van de zorg voor de doelgroep JeugdzorgPlus op de (middel) lange termijn. De jeugdhulpregio's zijn volop bezig om voldoende informatie op te halen om deze zorgvuldige afwegingen te kunnen maken. In 2023 is door de 3 jeugdhulpregio's een nieuw convenant opgesteld met een gezamenlijke visie op en afspraken over de transformatie van de JeugdzorgPlus (paragraaf 2.2. Bovenregionaal plan Transformatie JeugdzorgPlus 2024-2028 voor

¹ Binnen een JeugdzorgPlusvoorziening verblijven jongeren waarvoor de rechter een machtiging gesloten jeugdhulp heeft afgegeven. Een jongere moet van de rechter naar JeugdzorgPlus als de rechter wil voorkomen dat de jongere jeugdhulp mijd of door anderen wordt weggehouden bij jeugdhulp.

de jeugdhulpregio's West-Brabant Oost, West-Brabant West en Zeeland, vastgesteld door college op 17 december 2024).

De zorg voor deze doelgroep is een gedeelde opgave van de hele jeugdzorgketen. Het is daarom belangrijk dat ook vanuit de jeugdhulpaanbieder, Almata, een passende visie op wordt geformuleerd. Hoe ziet Almata de beweging naar 0 en welke alternatieve vormen van zorgen hebben zij voor ogen. Daarom verzoeken wij aan Almata om hierover een visie te formuleren en deze te delen met de regio's.

Regio WBO, WBW en Zeeland hebben in het convenant JeugdzorgPlus (zie bijlage 3) 2024 afgesproken dat zij een gezamenlijke inkoopprocedure gaan uitvoeren, waarbij Roosendaal zal optreden als contractadres en publicerende aanbestedende dienst (artikel 6 convenant). De vijf gemeenten van regio WBO hebben hiervoor mandaat, volmacht en machtiging verleend aan Roosendaal. Dit mandaat- volmacht en machtigingsbesluit is geldig van 2024-2030 (duur van het convenant). Bovenregionaal voeren we gezamenlijk het contractmanagement uit. Elke regio levert hier een contractmanager voor aan. Regio WBO levert namens de 5 gemeenten deze contractmanager voor deze bovenregionale samenwerking².

Wat willen we gaan doen?

Na het besluit kan er gestart worden met de aanbesteding om te komen tot een overeenkomst. Daarnaast realiseren we de regio-overstijgende transformatie voor de afbouw gesloten jeugdhulp en de overgang van grootschalige naar kleinschalige jeugdhulpvoorzieningen.

Afweging van argumenten voor en tegen?

Vanuit onze wettelijke zorgplicht dienen we (totdat de af- en ombouw een feit is) in ieder geval de jeugdzorgplus in te kopen.

Verder borduren we voort op de ingezette transformatie 2024 en geven we met dit voorstel de uitgangspunten mee om te komen tot inkoop van de JeugdzorgPlus. In 2023 hebben de 3 regio's hun ambitie om te komen tot 0 gesloten plaatsingen in 2030 vastgelegd. De regio's willen dit bereiken door:

- Betere ambulante zorg en het daarmee voorkomen van uithuisplaatsingen.
- Afbouwen van gesloten voorzieningen en ontwikkelen van meer kleinschalige, gezinsgerichte alternatieven met de mogelijkheid onderwijs te volgen op eigen niveau.
- Focus van de veranderopgave ligt allereerst op betere en direct op de ondersteuningsbehoefte aansluitende ambulante hulp.
- Voor jongeren voor wie een uithuisplaatsing onvermijdelijk is en pleeg- of gezinshuiscare niet toereikend is wordt de woonvoorziening kleinschalig en zo thuis als mogelijk georganiseerd.
- In 2030 wordt de JeugdzorgPlus in de huidige vorm niet meer gecontracteerd en is de benodigde zorg voor de doelgroep geïntegreerd in het bredere zorglandschap.
- In 2030 is in elke regio een hybride zorgvorm aanwezig waarin de mogelijkheid is om bij gedrag van jongeren die ernstige veiligheidsrisico's oplevert vrijheidsbeperkende maatregelen in te zetten conform de vigerende wet- en regelgeving.
- Deze hybride zorgvormen worden kleinschalig georganiseerd, waar mogelijk gekoppeld aan reguliere verblijfszorg. Voor jongeren bij wie het volgen van onderwijs op school onhaalbaar is wordt passend onderwijs in de directe omgeving aangeboden.
- De hybride zorgvorm sluit aan op regio-specifieke factoren, zoals mate van zorggebruik, afstand, ondersteuningsbehoefte, mogelijkheden aansluiting reguliere zorg en onderwijs.

² De gemeente Breda is conform het mandaatbesluit behorende bij de Dvo Regio WBO jeugdhulp gemandateerd tot de uitvoering van het contractmanagement voor de jeugdhulp (waaronder JeugdzorgPlus) namens de gemeenten Altena, Breda, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout.

- Bij de ontwikkeling van kleinschalige voorzieningen, zowel open als hybride wordt uitgegaan van de werkzame elementen van 'good/best practices' die er in Nederland zijn, zoals relatiegerichte zorg, mogelijkheid tot onvoorwaardelijk wonen etc.)

Deze uitgangspunten vormen de basis en de argumenten voor de inkoopopdracht JeugdzorgPlus 2026 en het gesprek met Almata over het toekomstperspectief van de zorg aan deze doelgroep en het perspectief voor de organisatie zelf. Deze uitgangspunten voldoen aan de regionale ambitie van WBO "zo thuis en veilig mogelijk"³.

Argumenten tegen:

Het lukt niet tijdig voldoende alternatieven te ontwikkelen voor de JeugdzorgPlus.

De afbouw van de JeugdzorgPlus is een gezamenlijke verantwoordelijkheid en lukt alleen als regio's en de aanbieders in het jeugdhulpverleningslandschap in staat zijn om binnen bepaalde tijdsspanne voldoende alternatieven te ontwikkelen. Dit maakt dat samenwerking belangrijk is. We willen gezamenlijk de ontwikkelingen in de regio's volgen en van elkaar leren. Met het inrichten van een bovenregionale governance (middels het convenant) hebben we een samenwerking op dit thema.

Stijgende kosten

Gemeenten zijn en blijven verantwoordelijk voor de beschikbaarheid van de gesloten jeugdzorg. Dit betekent dat gemeenten moeten blijven betalen voor deze beschikbaarheid, ook al wordt daar door de afbouw van de gesloten zorg minder gebruik van gemaakt. Als gemeenten dit niet doen, is er een groot risico dat de aanbieder omvalt.

Het is daarom belangrijk om in te blijven zetten op de ontwikkeling van geschikte en passende alternatieven.

Wat mag het kosten en waar gaan we het van betalen?

De drie regio's ramen de kosten⁴ voor 2026 op: € 8.998.000, - + indexatie (op basis van OVA/PPC). In onderstaand tabel staat het aandeel voor WBO vermeld en op basis van de verdeelsleutel WBO het aandeel per gemeente.

Gemeente	Aandeel in %	Aandeel in €
Altena	18,31%	€ 494.260,14
Breda	51,87%	€ 1.400.178,78
Drimmelen	7,40%	€ 199.755,60
Geertruidenberg	6,10%	€ 164.663,40
Oosterhout	16,32%	€ 440.542,08
Totaal aandeel WBO (30%)	100,00%	€ 2.699.400,00

³ Zie voor toelichting op deze opgave pagina 23 van de inkoopstrategie [Inkoopstrategie-2025-WBO vastgesteld 18-03-25.pdf](#)

⁴ Gebaseerd op de eerder doorlopen trajecten met Almata en AEF (continuïteitstraject)

Voor 2024 en 2025 zijn incidenteel gelden beschikbaar gesteld om invulling te geven aan de transformatie. Deze transformatie stopt niet na 2025. De middelen die Almata heeft ontvangen zijn voldoende om de transformatie in 2026 en verder vorm te geven.

JeugdzorgPlus heeft het karakter van een beschikbaarheidsfunctie die gemeenten verplicht zijn te hebben. Om die reden betalen alle gemeenten een voorschot op basis van een verdeelsleutel. Net als de afgelopen jaren wordt er eerst gewerkt met dit voorschot en wordt er afgerekend op werkelijk verbruik. De kosten voor de niet gebruikte zorgdagen worden ook op basis van deze verdeelsleutel verrekend bij de eindafrekening JeugdzorgPlus. De grootboekcode is 6674003 Gesloten plaatsing.

Risico's?

Als we voor 2026 geen nieuw contract aangaan met Almata, dan voldoen we niet aan onze wettelijke zorgplicht voor deze vorm van jeugdzorg. Bovendien geven we onszelf (de samenwerkende gemeenten) de opdracht de ingezette transformatie voort te zetten, Indien we dit voorstel niet tot uitvoering brengen, dan zullen we de (boven)regionale opgave niet/onvoldoende kunnen uitvoeren.

Communicatie

Kernboodschap:

Stichting Almata biedt 24-uurs zorg in een gesloten setting voor kinderen die JeugdzorgPlus nodig hebben. De overeenkomst met Stichting Almata eindigt op 31 december 2025. Er is geen mogelijkheid om deze overeenkomst te verlengen. Dit betekent dat de drie jeugdhulpregio's Zeeland, West-Brabant West en West-Brabant Oost per 1 januari 2026 een nieuwe overeenkomst moeten afsluiten. Na het besluit in het college kan er gestart worden met de aanbesteding om te komen tot een overeenkomst. Daarnaast realiseren we de regio-overstijgende transformatie voor de afbouw gesloten jeugdhulp en de overgang van grootschalige naar kleinschalige jeugdhulpvoorzieningen.